

Geloven in coronatijd

Wie had twee maanden geleden kunnen bedenken dat we nu leven in een wereld met zoveel beperkingen? Nabijheid in menselijk contact is nagenoeg onmogelijk geworden. Binnenblijven, zoveel mogelijk, gepaste afstand houden van elkaar, terwijl je juist een arm om iemand schouder wilt leggen, iemand wilt omhelzen, vanwege geluk, of vanwege rouw die er is om gemis...wat doet dat met ons? We zijn er niet op gebouwd om op commando afstand te houden. Als een dreunend refrein klinkt het: afstand houden, anderhalve meter, afstand... ook als we juist nabijheid zoeken. Het is niet anders en het kan niet anders in de strijd tegen een even onzichtbare als geduchte tegenstander: covid-19, alias corona.

Wat doet dat met ons leven, met ons geloven?

Afgelopen zondag was op de zondag na Pasen het verhaal van Thomas aan de orde (Johannes 20: 19-29). Pas als hij de wonden van zijn Heer kan zien en voelen, kan hij geloven in de Levende. Indrukwekkend is een schilderij van Caravaggio waarop Thomas is te zien. We zien dat Jezus de tastende hand van Thomas beetneemt, leidt en zijn vinger brengt tot in de open wonde van zijn zijde.

Als er iets is wat je niet moet doen, is een wond zomaar, onbeschermd, aanraken. We zien de beelden van beschermde kleding van ertsen en verplegers, mondkapjes, latex handschoenen, alles wordt uit de kast gehaald om bescherming te bieden en infectie tegen te gaan.

En terecht.

Wat we lezen in het evangelie van de zondag na Pasen, wat we zien op het schilderij van Caravaggio, botst met onze huidige wereld, vol grenzen en afstand houden. Het verhaal en het schilderij met Jezus en Thomas ontroert me. Vorig jaar zwierf ik door Rome en zag ik het bij toeval, toen ik een van de vele kerken binnenliep in deze oude stad die een groot openbaar kunstbezit is. Maar ik kijk er nu anders naar, intenser, in deze tijd.

Wat kenmerkt onze tijd? Dit ene: we leven in een. Het niet nabij kunnen zijn, het afstand houden, lege kerken, lege concertzalen, lege terrassen etc. We leven in een *gewonde samenleving*, het zwaaien naar opa en oma achter glas, het niet meer kunnen opzoeken van je partner in een verpleegtehuis – het behoort tot de wonden die wij dragen.

Jezus toont met zijn mededogen, betoond aan een van zijn toegewijde vrienden. Hij laat zien, voelen dat de wonden echt zijn, bij het leven horen. Het mysterie van de

opstanding leert ons dat wonden niet enkel het begin van het einde hoeven te zijn. In Jezus' wonden, aan Thomas getoond, zien ook wij verder dan wij op het eerste gezicht zien. Net als Thomas. Kijk eens naar zijn blik, waarin Thomas verder kijkt dan de open wonde – besef van geloof in de Opgestane Heer begint in hem, in die schijnbaar ongelovige Thomas te dagen. Dat moment heeft de schilder Caravaggio vastgelegd, verbeeld. Zoals een evangelist met woorden, zo blijkt Caravaggio, als schilderend, een theoloog te zijn. Wij zijn niet anders dan Thomas, althans dat hoop ik.

Waarom? In die beginnende blik van Thomas gloort opstandingskracht, besef dat wonden ook bronnen kunnen zijn. Alleen wie de wonden in deze wereld ziet, zich daartoe wil verhouden, in aandacht, in zorg, die wordt geraakt op een diepe laag van mens-zijn. Het is die diepte waarop God zelf, in de gewonde en opgestane Jezus, ons wil raken, tot in het hart.

In kwetsbaarheid ligt onvermoede kracht. Onze gewonde samenleving, met zoveel beperkingen in menselijk contact, vraagt om dit inzicht – dat wonden ook bronnen kunnen worden, kansen kunnen bieden voor verdieping in de manier waarop we leven, en dat misschien voortaan ook anders willen gaan doen.

Als kerken bezinnen we ons ook op –voorlopig- andere vormen van communicatie. Nieuwsbrieven, teksten op websites van onze gemeenten, online kerkdiensten zijn daarvan voorbeelden, maar ook what's app berichtjes met foto's en film behoren daartoe. En dan is er ook nog de oude, vertrouwde telefoon. Ik voer al enkele weken vele gesprekken met gemeenteleden. En ik weet dat anderen dat ook doen. Zo blijft contact mogelijk, anders en soms ook nog intenser beleefd in een tijd die door de beperkingen ook nieuw besef van zorg en verantwoordelijkheid voor elkaar in ons wakker roept.

We leven in een gewonde samenleving. Het geloof, zoals verwoord in het Johannes evangelie, en getoond in dat ene schilderij van Caravaggio, laat ons verder zien: ook in onze wonden liggen bronnen van hernieuwd leven en samenleven.

Ds Egbert Rietveld